

Zaštita virtualnog identiteta

Potraga za boljim internetom
08.02.2022.

Dona Šeruga

CARNET – Odjel za Nacionalni CERT

45% obrađenih incidenata u
2021. godini vezano je uz
virtualni identitet

Sadržaj

1. Virtualni identitet
2. Digitalni trag
3. Podaci
4. Opasnosti
5. Prepoznavanje
6. Zaštita
7. Prijava
8. Radovi

Virtualni identitet

- virtualan (srednjovj. lat. *virtualis*: moguć, ostvariv)
 - koji je nastao, koji djeluje uz pomoć računala; računalan, internetski
- identitet (njem. *Identität* < kasnolat. *identitas*)
 - skup značajki koje neku osobu čine onom koja jest ili onim što jest
- virtualni/internetski/digitalni identitet
 - društvene mreže (FB.com/IvanHorvat)
 - video igre (yvek99)
 - forumi (u/Horwat)
 - aplikacije, IM (@horvatius)
 - e-pošta (ivan.horvat@mail.com)

Me on social media

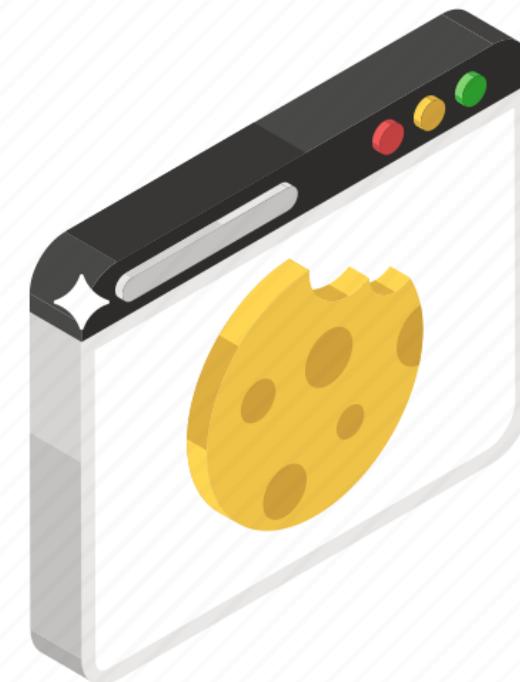
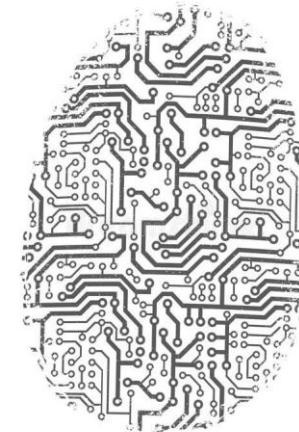

Me in real life

Digitalni trag

- svjesno, namjerno ponašanje
- jedinstven skup digitalnih aktivnosti, akcija, doprinosa, objava te komunikacije putem interneta i digitalnih uređaja
 - fotografija, video, zvuk
 - objava
 - priča (*story, reel, snap*)
 - poruke
 - komentari
 - kolačići (eng. *cookies*)

Vrijednost podataka

„Data is a precious thing and will last longer than the systems themselves.”

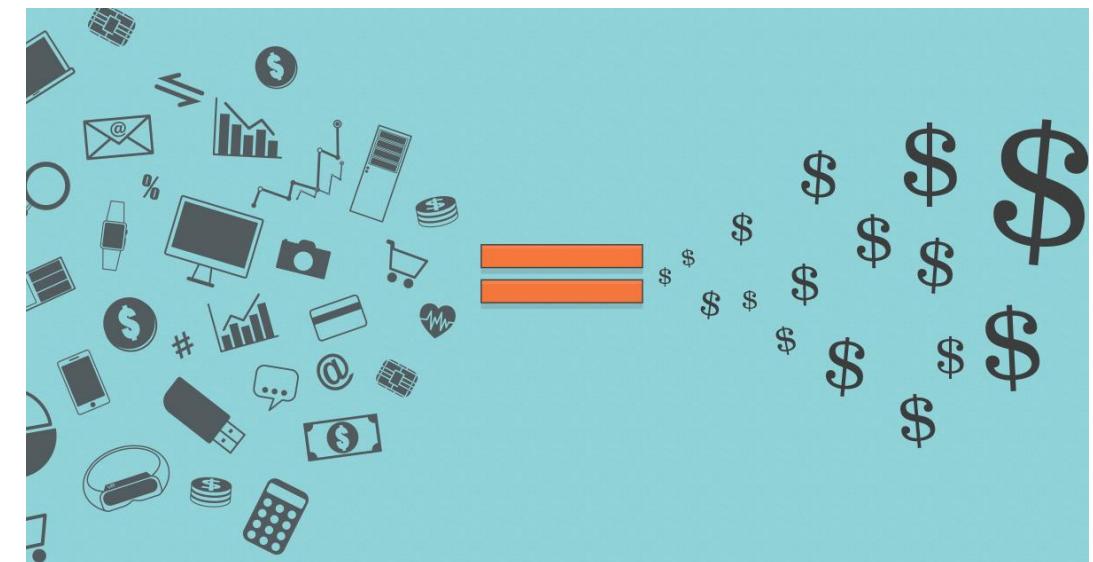
- Tim Berners-Lee (WWW)

„Data is the new oil.”

- Clive Humby (data scientist)

„Data is the most valuable asset in the world.”

- Brittany Kaiser (Cambridge Analytica)

Korist podataka

- Kome mogu biti zanimljivi moji podaci?
 - hakeri, poslodavci, marketinške kuće, *online* trgovci, svi oni kojima je važno poznavati naše navike i ponašanja = bilo tko može imati korist
- Marketing:
 - reklame
 - targetiranje
- Tamna strana interneta
 - prodaja
 - financijska korist
 - iskorištavanje u dalnjem napadu
 - iznude

- *phishing* = pokušaj navođenja pojedinca na odavanje povjerljivih podataka ili pokretanje zlonamjernog programa, putem e-pošte
 - SMS (*smishing*), poziv (*vishing*)
- *whaling* = cilja žrtvu na visokoj poziciji
- *spearphishing* = cilja točno određenu žrtvu o kojoj unaprijed istraži informacije
- *catfishing* = napadač stvara lažni virtualni identitet, ulazi u komunikaciju ili odnos sa žrtvom, u svrhu dobivanja novca, poklona ili pozornosti
 - *catphishing* = u svrhu dobivanja povjerljivih podataka

Vrste prijevara na internetu

- scam = pokušaj navođenja pojedinca na djelovanje u korist prevaranta
 - npr. „nigerijski princ“
- iznuda = pokušaj navođenja pojedinca na plaćanje iznude, najčešće lažnim informacijama i zastrašivanjem
 - npr. *sextortion*
- poslovna prijevara = napad kod kojeg napadač lažnim predstavljanjem pokušava steći ili stekne financijsku korist od ciljanog poslovnog korisnika
 - npr. „CEO fraud“ ili „BEC - Business Email Compromise“ prijevare

Kako prepoznati prijevare na internetu?

- Pošiljatelj
- Zaglavlja
- Jezik
- Primatelj
- Privitak
- Poveznica
- Potpis

Šalje: E-dnevnik Potvrde <e.dnevnik.potvrde@gmail.com>

Poslano: 13. siječnja 2022. 20:34

Prima:

Predmet: E-dnevnik Potvrde

Poštovani profesori,

Radi osvježavanja sustava i ažuriranja došlo je do gubljenja podataka.

Molimo vas da što prije potvrdite vaš CARNET mail [OVDJE](#).

Hvala!

<http://e-dnevnik-potvrde.c1.biz/>

From chalermpol@unic.co.th☆

Reply

Reply List

▼

Forward

Archive

Junk

Delete

Subject Vas je uredaj zarazen i razbijen iz zatvora. Svi su vasi podaci kopirani na tudi posluzitelj. Hitno procitajte upute iznutra.

26.8.2022

To Me <incident@cert.hr>☆

Rijesimo to ovako: prebacite mi 1500 Euro (€) (u protuvrijednosti bitcoina po tecaju u trenutku prijenosa), a cim primim prijenos, odmah cu ukloniti svu tu prljavstinu.

Nakon toga zaboravit cemo jedno na drugo. Moj bitcoin novcanik za placanje:

bc1q0yp7w3fsj98yp7d3vd0m7awawa6cc2l06785tg

Return-Path: <redirect-bounces@skole.hr>

Received: from mx2.skole.hr (mx2-backend.skole.hr [193.198.233.96])
by imap.skole.hr (Cyrus v2.4.16-Debian-2.4.16-4+deb7u2+cnint1)
(version=TLSv1/SSLv3 cipher=DHE-RSA-AES256-SHA bits=256/256 ve
Thu, 27 Jan 2022 14:27:36 +0100

X-Sieve: CMU Sieve 2.4

Received: from mail.y2terminal.com (y2terminal.com [54.249.1.161])

CERT.hr

From <Mdm-administratori> mdm-administratori-bounces@carnet.hr <shuji_murai@y2terminal.com>☆

Subject Fwd: horvat.ivan@skole.hr

To Horvat Ivan <horvat.ivan @skole.hr>☆

27.1.2022

Hello,

Please confirm

INFO 2701.zip

arch pass - 7757

Mdm-administratori

mdm-administratori-bounces@carnet.hr

> 1 attachment: INFO 2701.zip 116 KB

<https://www.cert.hr/kakoizvucizaglavje/>

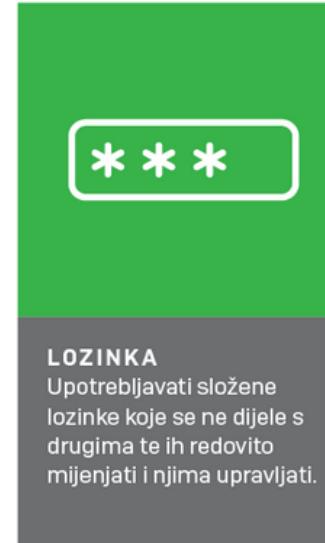
Zaštita virtualnog identiteta

- održavanje kibernetičke higijene
- provjera postavki sigurnosti i privatnosti
- čitanje prije prihvaćanja

Kibernetička higijena

- set pravila; sigurnosne prakse; smjernice; praktični postupci

LOZINKA

Upotrebljavati složene lozinke koje se ne dijele s drugima te ih redovito mijenjati i njima upravljati.

SOFTVER

Sve programe i aplikacije redovito nadograđivati.

PRISTUP

Definirati korisnički pristup sustavu.

HARDVER

Nadograđivati svu opremu te je po potrebi zamjeniti.

INSTALACIJE

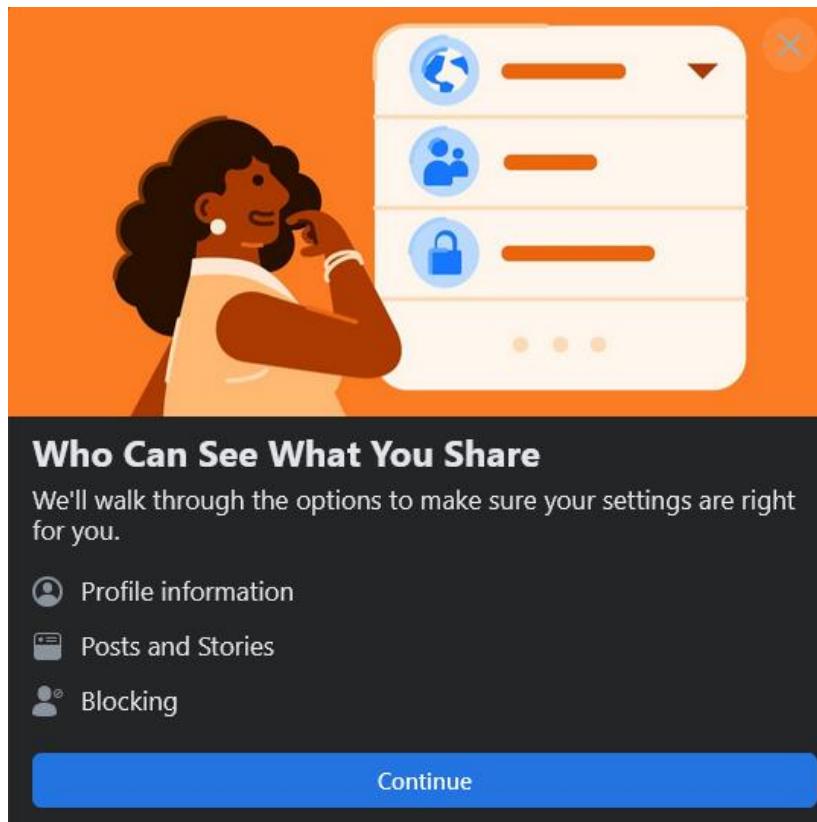
Ispravno izvoditi sve nove instalacije, uz dokumentiranje procesa.

SIGURNOSNA KOPIJA

Sigurnosne kopije koje se čuvaju odvojeno od sustava ključne su za minimiziranje štete u slučaju gubitka podataka.

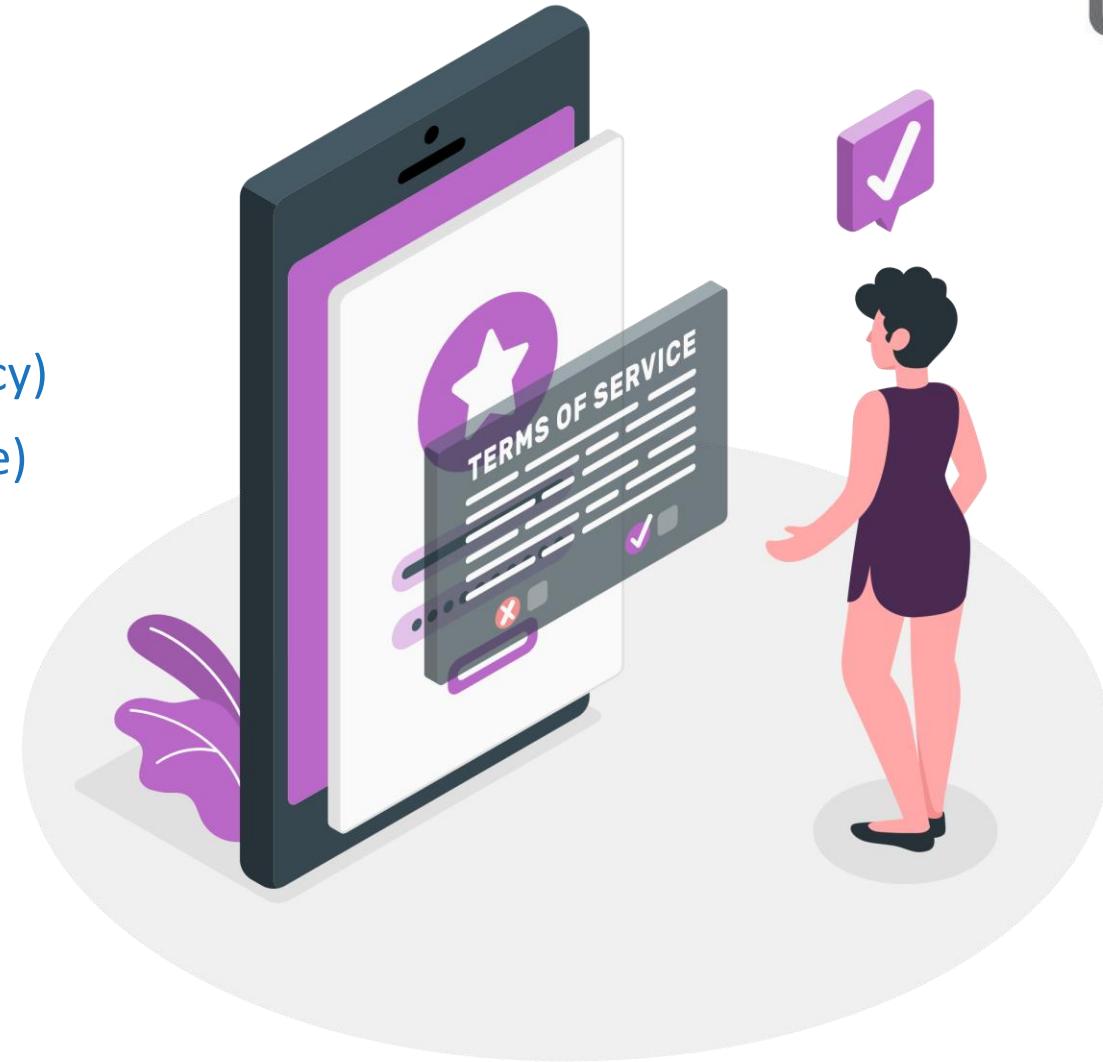
Postavke sigurnosti i privatnosti...

- ...ili tko ima pristup mom virtualnom identitetu?

Prihvate li....

- ...prodaju svojih podataka?
- Pravila o privatnosti (engl. Privacy policy)
- Uvjeti korištenja (engl. Terms of service)
- Kolačići (engl. Cookies)

Prijava

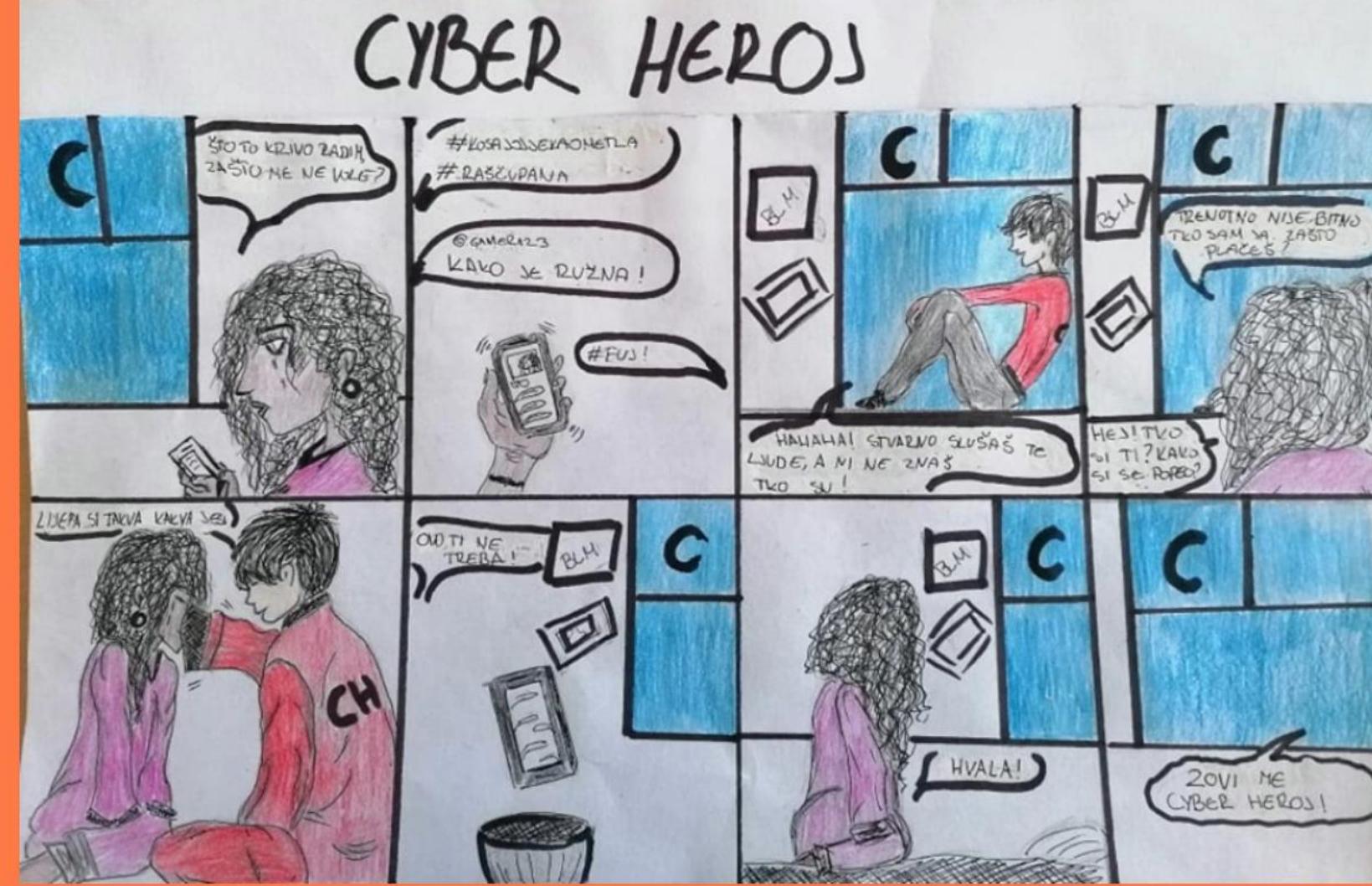
- Ako primijetite pokušaj prijevare ili sumnjive aktivnosti kod vašeg virtualnog identiteta pošaljite prijavu nadležnim:
 - Sumnjiva aktivnost na društvenoj mreži -> Abuse služba/Centar za pomoć
 - Računalno-sigurnosni incident -> Nacionalni CERT (incident@cert.hr)
 - Kibernetički zločin -> Policija (policija@mup.hr)

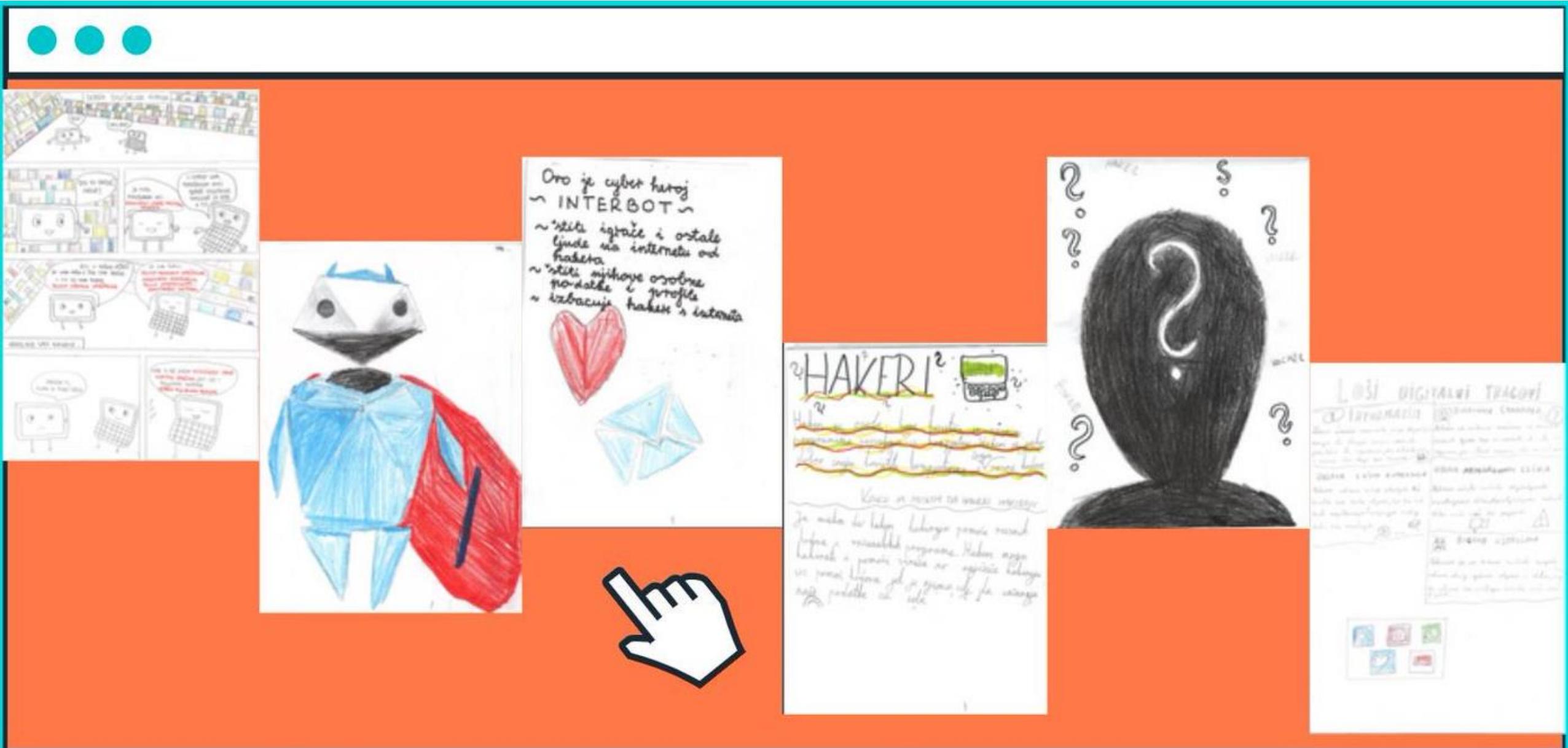

OSNOVNA ŠKOLA "PROF. BLAŽ MAĐER" | MENTORICA: MARIJANA ĆORIĆ
TIM APIS: YAN DA SILVA VEDRIŠ (5.A)

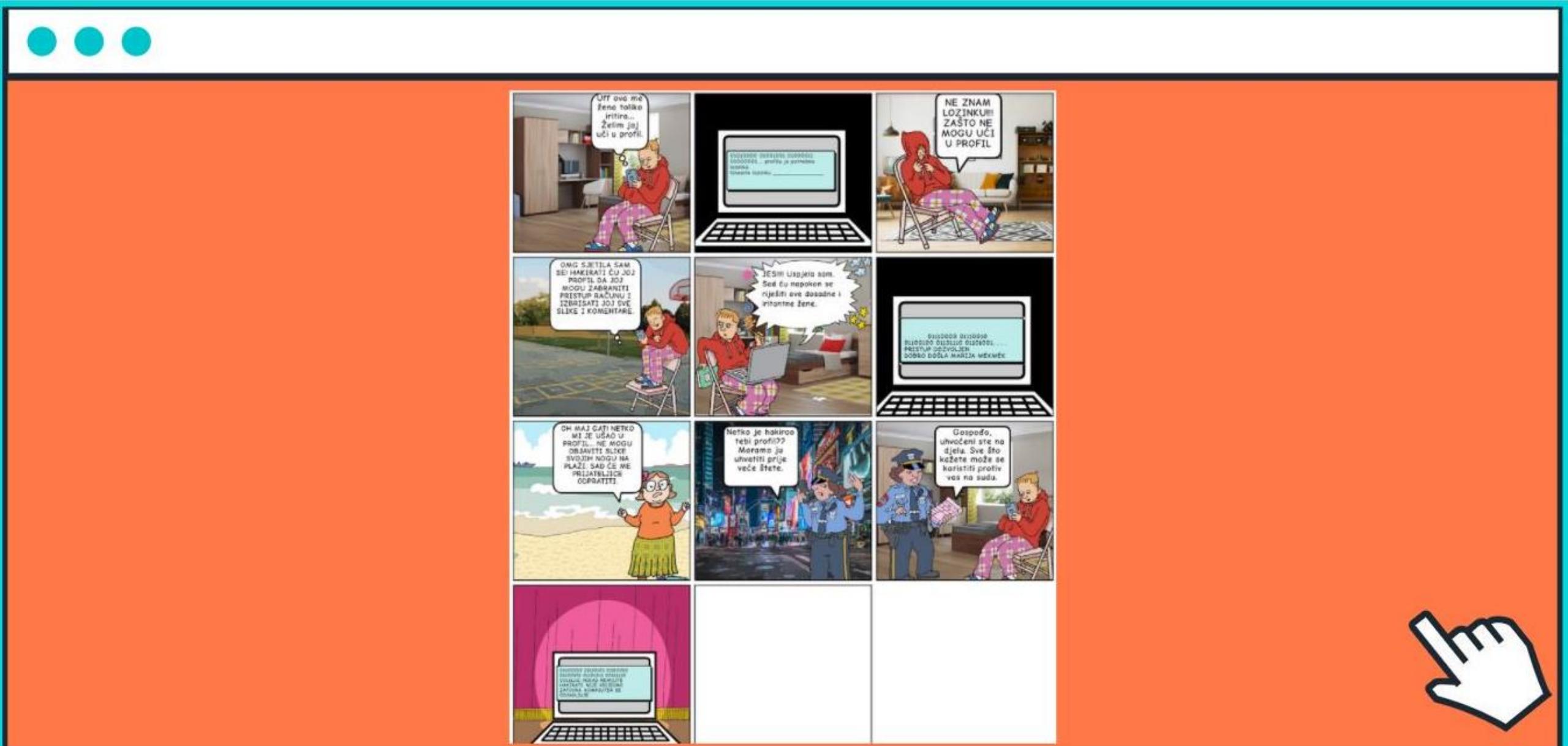
CYBER HEROJ

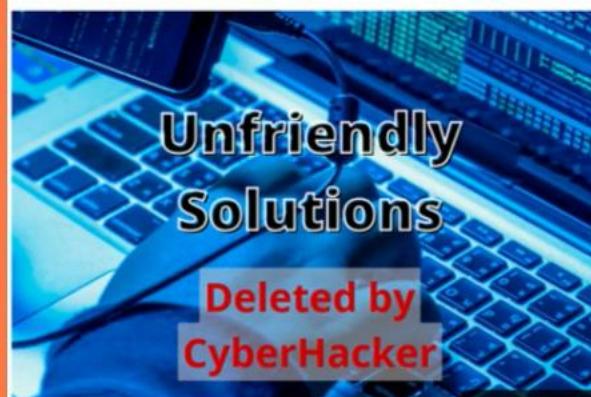
0Š "BRAĆA SELJAN" KARLOVAC | MENTORICA: ANDREJA IVKA FIĆURIN | TIM HEROJ (8.B):
SARA BEBIĆ, TONKA MARINKOVIĆ, LANA GRUBIŠA, NIKA ŠKARJAK, DAVID MAGLIĆ

OS I. G. KOVACIĆA VRBOVSKO | MENTORICA: JELKA ŠEGAN | TIM DIGI-GORanke (5. RAZRED)
MARIJA SAMSA, EMA TROHA, KJARA DJAK, LORENA BOŽIĆ, LEA MAMULA

OSNOVNA ŠKOLA "BRAĆA SELJAN" KARLOVAC | MENTORICA: KAROLINA BORAK | TIM SMARTPRODUKCIJA (6.B): LYON LESAR BANDA, MELANI MARKOVIC, LUKA BEG, ENA MISKULIN, ANTONIO RUBCIC

OŠ TURNIĆ, RIJEKA | MENTORICA: JOSIPA ANDRUŠIĆ | TIM CYBER HACKER (8.A)
TARA MODRUŠAN, IVA MIŠKULIN, NATALI KOMBOL, LAURA PAVLIĆ, EMA IGNJIĆ

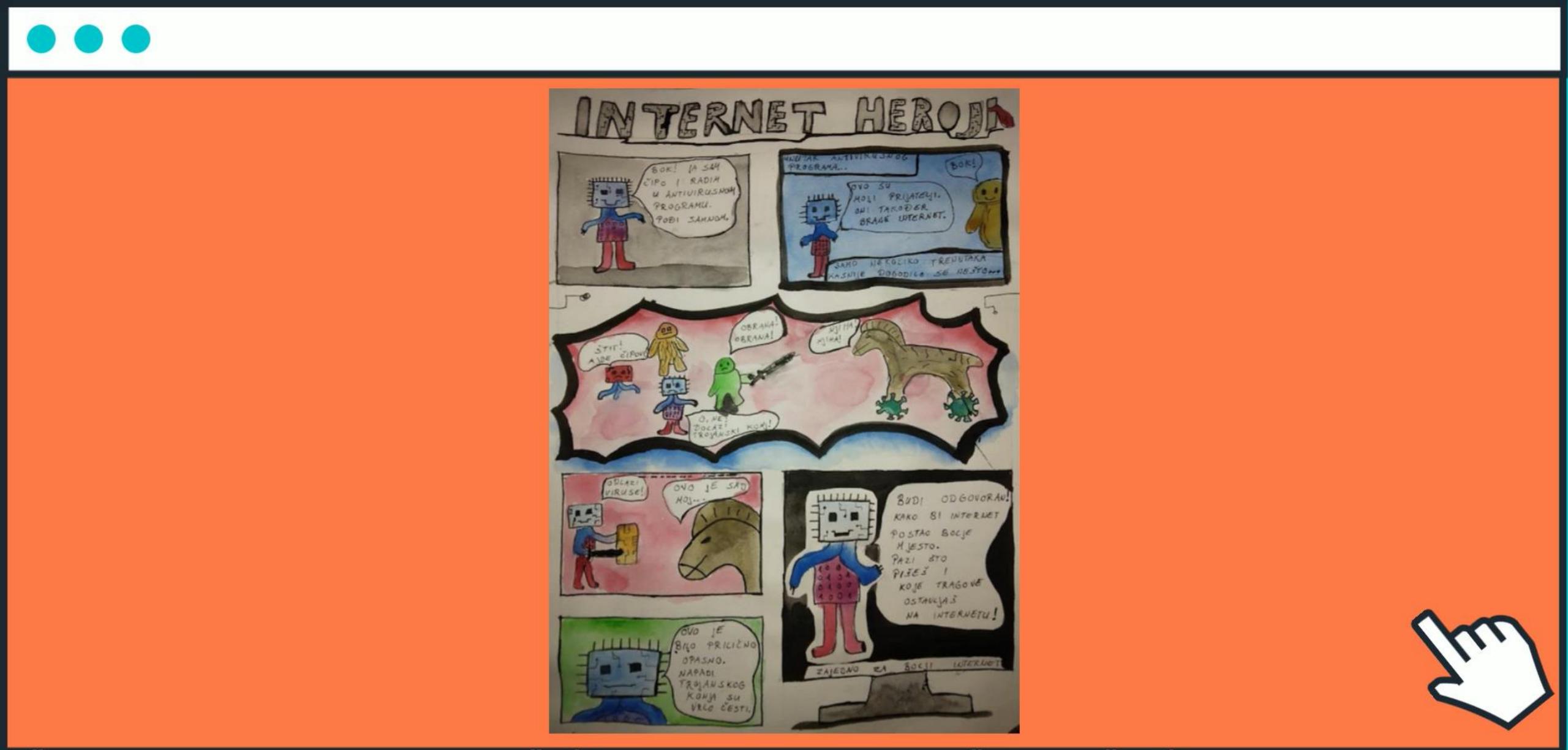

OSNOVNA ŠKOLA DR. FRANJO TUĐMAN | MENTORICA: BRIGITA MIHAJLOVIĆ | TIM TIM ZA PET
(8. RAZRED): LUCIJA BANDOV, LARA KEDMENEC, DORJA BARTOLIĆ, ISKRA ZVEČEVAC, LARA
ŠTELER

PABLO THE HACKER

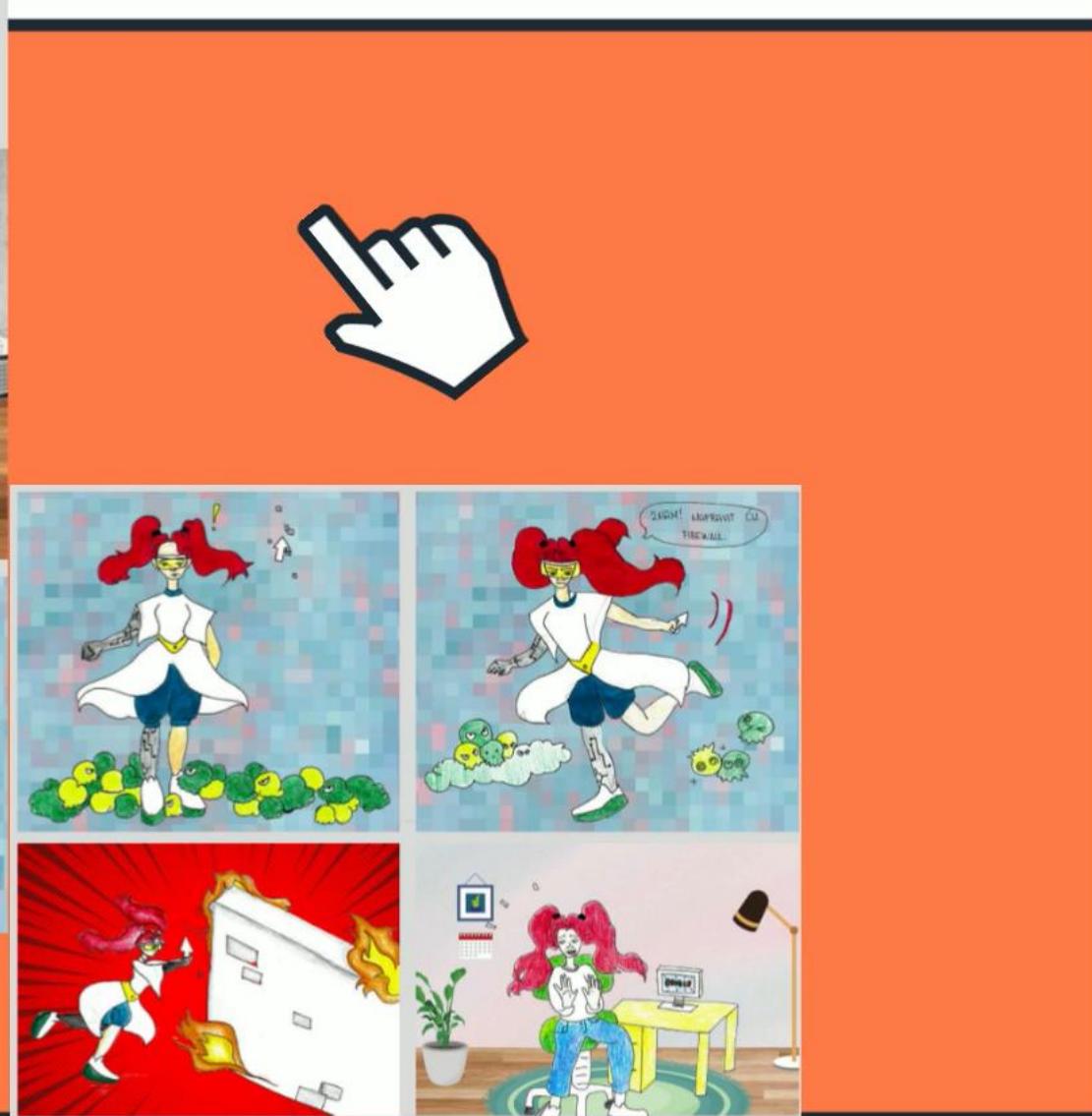
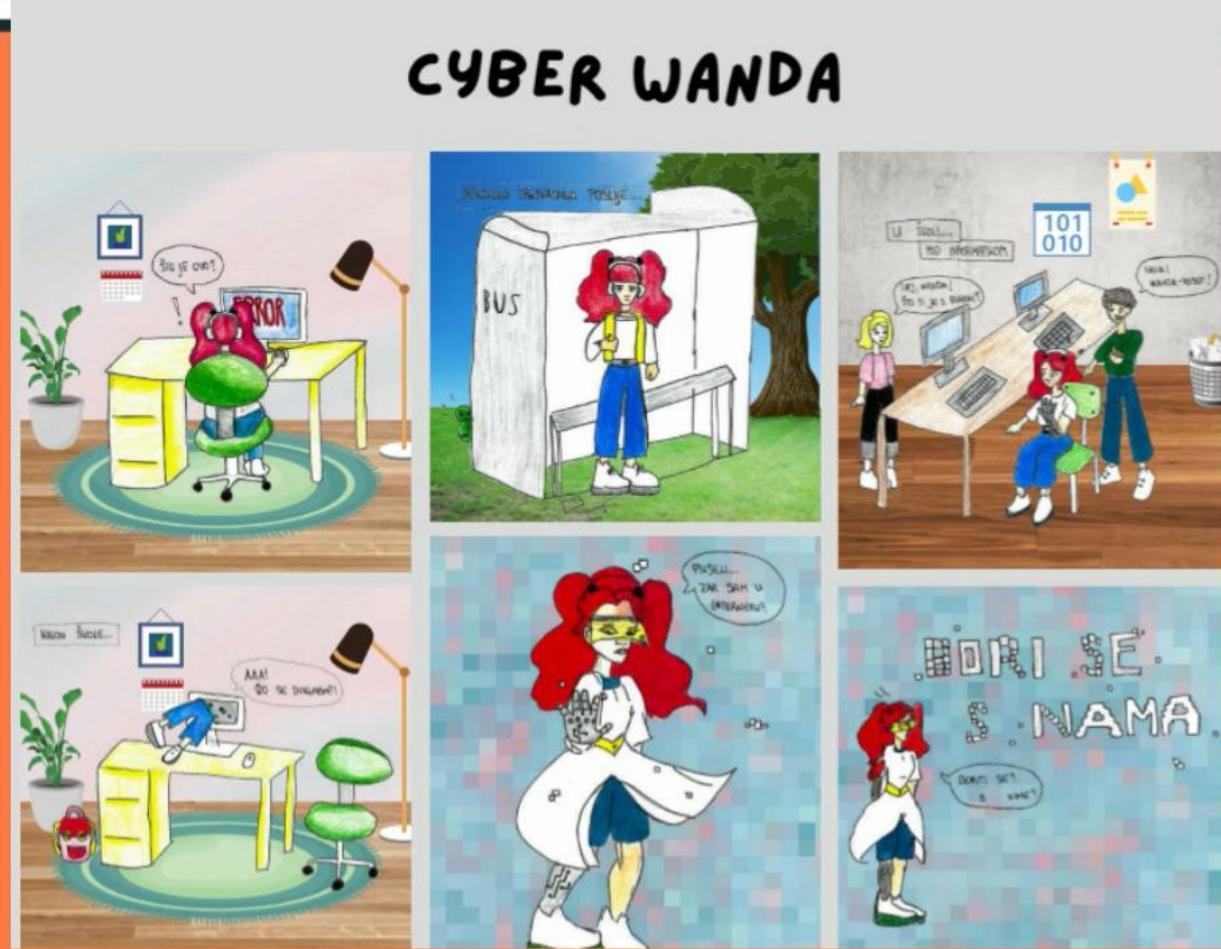
OŠ I. G. KOVAČIĆA VRBOVSKO | MENTORICA: JELKA ŠEGAN | TIM PABLOSI (8.RAZRED)
SARA KOLARIĆ, SOFIJA SAMSA, HANA VUJNOVIĆ, SARA MAMULA, DAVID POLJAK

OS KARDINAL A. STEPINAC KRAŠIĆ | MENTORICA: MARTINA ŠTENGL ŠOIĆ | TIM TIM ALOJZIJE
(7. RAZRED) MARIA PETKOVIĆ FAJNIK, VANESSA ILIJANIĆ, NIKOLINA MILETIĆ, MARIJANA
NERAL, DOROTEA JURINIĆ

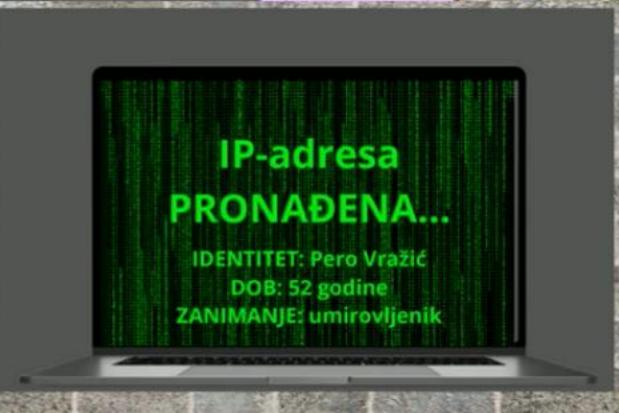
0Š "GUSTAV KRKLJEC" MARUŠEVEĆ|MENTORICA: KRISTINA ŠTRLEK|TIM JIMI, DRUŠKOVEC(8.D)
ANA GAŠPARIĆ, ANA MARTINČEVIĆ, IVAN CINGESAR, DAMJAN MARTINČEVIĆ, RENATO HUM

OSNOVNA ŠKOLA "GRIGOR VITEZ" SVETI IVAN ŽABNO | MENTORIĆA: IVA BOŠNJAČAK | TIM WANDAS
SARA DOLAČKI (7.B), DOROTEA MAKSIĆ (7.B), IZABELA ŠTEFKOVIĆ (8.C), KLARA
KORPAR (8.C), ANA ANJOŠ (8.C)

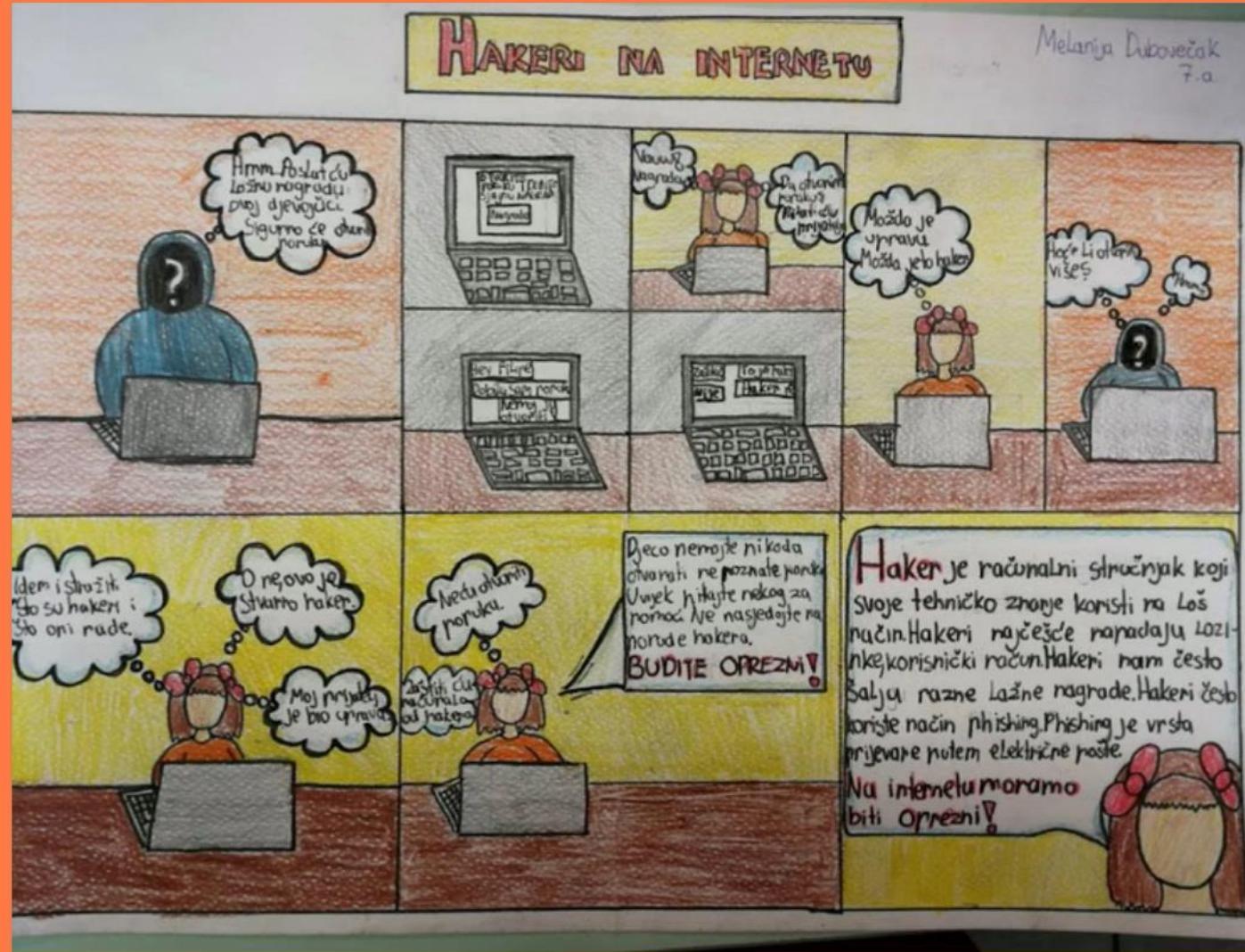

Potraga za boljim internetom 2022

OSNOVNA ŠKOLA VLADIMIR NAZOR ČEPIN | MENTORICA: LIDIJA ŠARAVANJA | TIM NAZORCI:
 ANA BARIŠIĆ(7.A), KARLO MARIČIĆ(7.A), PETRA TOPIĆ(7.A), LARA TOPIĆ(7.A), MARIN
 TADIĆ (6.B)

ŠKOLA OSNOVNA ŠKOLA
OŠ ANTE STARČEVIĆA LEPOGLAVA | MENTORICA: NEVENKA HARJAČ | TIM MALI SIGURNIĆI
BORNA HRANDEK(5.B), MELANIJA DUBOVEČAK (7.A), LEONA ČRETNI(6.B), HELENA
GEČEK(8.R), EMA ŽULIĆ (8. RAZRED)

Cyber heroji u 4. d i njihove moći pomoću kojih brane internet

DAN SIGURNIJEV INTERNETA
8. 2. 2022.

PIŠE: Leonila

Paziti se na internetu iz dana u dan treba. Pisati poruke nepoznatim ne treba.

Heroj Leon

PIŠE: Leona.
Supermoć mi je pomoći ljudima na internetu u borbi sa nasilnicima. Na internetu osobne podatke ne daj!

Jesi li se i ti našao u takvoj situaciji na internetu? Npr. da te netko prisili da kažeš svoje osobne podatke?

PIŠE:
Tijana

Na internetu ima hakera koji te mogu hakirat, zato pazi na svoju privatnost.

Djeca mlađa od 13 godina ne bi smjela imati društvene mreže.

Super Heroj Spider girl MIA

Imam moći da sve hakere ukinem, i pazim na sve lozinke da se ne otkriju drugima, samo roditeljima.

Lovro

Ne pričajte s nepoznatim ljudima. Nemojte davanati adresu, lozinku i ako netko hoće da se nadene u živo, nemojte pristati. Uvijek obavijestite roditelje.

Lovrijev super heroj

Ja sam Jamer Kovač i imam moći da kroz svoju masku vidim hakere i ostale zlikovce koji nam internet čine nesigurnim mjestom.

PIŠE: Petar

Ja sam Super Spider Man. Moje moći su da mogu vidjeti hakere na 10 kilometara i mogu se teleportirati do njih.. Onda ih uhitim i zovem policiju na broj 192 da dodu po njih.

SAVJETI DJECI ZA BOLJI INTERNET:
Ne razgovarajte s drugim ili nepoznatim ljudima na internetu.

Super Spider Man

PIŠE: Lucija

Ja sam super herojica i spašavam svijet interneta od loših ljudi.

Budite oprezni jer internet može biti i opasan i nemojte svašta istraživati.

Spašavanje

Ja se zovem Lara i volim spašavati svoju djecu. Ja ne dajem svoje lozinke i svoje podatke, a pogotovo ne dajem svoju kućnu adresu.

DAN SIGURNIJEV INTERNETA

8. 2. 2022.

Hvala na pažnji!

0Š CVJETNO BRIJEŠĆE | MENTORICA: MIRELA RUDEC | TIM CYBERNETA TEAM (4.A I 5.B):
ROKO BILIĆ, LUKA GALIĆ, MIHAEL KRAŠTEK, MARIJA KRAŠTEK, ANTUN KRAŠTEK

www.carnet.hr

www.naivci.hr

www.cert.hr

Kontakt:
ncert@cert.hr

Kontakt za prijavu incidenta:
incident@cert.hr

CARNET
CERT.hr

Odjel za Nacionalni CERT
Josipa Marohnića 5
10000 Zagreb
Hrvatska

Telefon: 01-666-1-650
Telefax: 01-666-1-767
